

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Гуманітарний інститут

Кафедра реклами і зв'язків з громадськістю

«ПОГОДЖЕНО»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

ПРОГРАМА
КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
ЗІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ
РЕДАГУВАННЯ ОСВІТНІХ ВИДАНЬ

для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»
напряму підготовки 6.020302 Філологія (мова і література українська)
галузі знань 0203 Гуманітарні науки

Затверджено
на засіданні кафедри реклами і
зв'язків з громадськістю
протокол № 7 від «29» лютого 2016 р.
Завідувач кафедри Г.В. Горбенко

Київ 2016

1. Пояснювальна записка

Метою державної атестації студента є визначення фактичної відповідності його підготовки вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики. Державна атестація здійснюється державною екзаменаційною комісією (ДЕК) після завершення навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні. ДЕК оцінює рівень науково-теоретичної і практичної підготовки випускників, вирішує питання про здобуття певного освітнього рівня, присвоєння відповідної кваліфікації та видачу документа про вищу освіту.

Програма комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціалізації «Редагування освітніх видань» (далі – Програма) є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою реклами і зв'язків з громадськістю Гуманітарного інституту на основі ОПП бакалавра денної форми навчання напряму підготовки 6.020302 Філологія (українська мова та література), 0203 Гуманітарні науки освітньо-кваліфікаційного рівня Бакалавр відповідно до затвердженого навчального плану.

Програму розроблено з урахуванням рекомендацій МОН України «Про Перелік напрямів (спеціальностей) та їх поєднання з додатковими спеціальностями і спеціалізаціями для підготовки педагогічних працівників за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста, магістра» (лист № 1/9-736 від 06.12.2007 р.).

Комплексний кваліфікаційний екзамен зі спеціалізації «Редагування освітніх видань» проводиться за основними дисциплінами навчального плану напряму підготовки 6.020302 Філологія (українська мова та література), галузі знань 0203 Гуманітарні науки, освітньо-кваліфікаційного рівня Бакалавр, денної форми навчання. Складають комплексний кваліфікаційний екзамен зі спеціалізації з таких навчальних дисциплін: «Редагування освітніх видань», «Спецкурс з редагування науково-технічної та науково-популярної літератури», «Редагування навчальної і довідкової літератури».

Програма визначає перелік питань, обсяг, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів на завершальному етапі навчання.

Мета комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціалізації – встановити фактичну відповідність рівня освітньої (кваліфікаційної) підготовки вимогам освітньої (кваліфікаційної) характеристики бакалавра.

2. Методика проведення комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціалізації «Редагування освітніх видань»

Комплексний кваліфікаційний екзамен зі спеціалізації «Редагування освітніх видань» проводиться за білетами, які містять три питання. Відповіді на питання білета студент готує письмово на робочому місці і усно дає відповідь членам комісії.

Зміст білета формується таким чином, щоб тривалість усної відповіді з комплексного екзамену не перевищувала 0,5 академічної години.

Відповідь студента на державному екзамені має задовольняти такі вимоги:

- науковість, знання та вміння користуватися понятійним апаратом науки;

- виклад відповідей на запитання у методологічному, комунікаційному, етичному аспектах, аргументація основних положень, відповіді з прикладами з сучасної практики навчання та професійної діяльності;
- володіння різноманітними методами редагування та застосовування їх відповідно до конкретного виду освітніх видань;
- від студента вимагається добре володіння теоретичним матеріалом, уміння застосовувати його при обґрунтуванні редакторських правок під час роботи з авторським оригіналом.

Результати складання кваліфікаційного іспиту визначаються оцінками: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» і оголошуються в день проведення іспиту після оформлення протоколу засідання ДЕК.

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за такими критеріями (див. табл. 1).

Таблиця 1

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Розшифруємо окремі положення таблиці 1.

Високий рівень навчальних досягнень – «відмінно»

Студент володіє глибокими і міцними знаннями, здатний застосовувати їх у нестандартних ситуаціях. Самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, критично оцінює окремі факти, явища та ідеї. Студент має системні, дієві знання, виявляє творчі здібності, вміє ставити і вирішувати проблемні питання, виявляти особисте ставлення до них.

Достатній рівень навчальних досягнень – «добре»

Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, намагається аналізувати і систематизувати інформацію, застосовувати загальновідомі докази у власній аргументації.

Середній рівень навчальних досягнень – «задовільно»

Студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його правильна, але не достатньо осмислена. Вміє застосовувати знання при розв'язуванні задач за зразком.

Початковий рівень навчальних досягнень – «незадовільно»

Студент може розрізнити об'єкт вивчення і відтворити деякі його елементи, фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, має здатність елементарного викладу думки. Студент відтворює менше половини навчального матеріалу, з допомогою викладача виконує елементарні завдання.

3. Орієнтовні питання до комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціальності, відповідність програмі

3.1. З дисципліни «Редагування освітніх видань»

Дисципліна «Редагування освітніх видань» належить до числа фахових дисциплін, включених у навчальні плани підготовки бакалаврів напряму 6.020302 Філологія (мова і література українська). Її вивчення передбачає розв'язання низки завдань, зокрема: ознайомлення студентів із загальнотеоретичними питаннями редагування освітніх видань; оволодіння методикою роботи з композиційною, тематичною і фактологічною структурами тексту видання, його лексико-стилістичним оформленням; формування вміння редагувати освітні видання різних видів та працювати з комп'ютерним варіантом тексту документа; орієнтування студентів на практичне використання теоретичної бази та навичок редакторської оцінки у подальшому систематичному вивченні предметів з редагування.

У результаті вивчення дисципліни «Редагування освітніх видань» студент повинен **знати**:

- особливості роботи редактора на всіх етапах редакційно-видавничого процесу;
- види редагування;
- методику редагування;
- особливості редакторської підготовки складових тексту;
- особливості редагування текстів за допомогою комп'ютерних програм;
- особливості редагування різних видів видань.

Студент повинен **вміти**:

- зробити редакторський аналіз авторського оригіналу;

- редагувати різні види видань;
- володіти комп'ютерними засобами редагування різних видів текстів;
- опрацювати всі варіанти версток;
- створити й відредагувати весь заголовковий комплекс видання;
- правильно оформляти бібліографію видань;
- пройти процедуру отримання відповідного грифу на майбутнє видання;
- виконати редакторську роботу з перевидання та з перекладу видання;
- підготувати оригінал-макет видання для його поліграфічного відтворення.

Сутність і зміст редагування різних видів видань. Етапи редагування та їх особливості.

Поняття редагування у широкому і вузькому розумінні. Редагування як творчий процес. Завдання редагування. Загальна характеристика редакторського аналізу та редагування. Поняття про різновиди редагування. Два найголовніші блоки видів редагування: загальне (універсальне); спеціальне. Основні складові загального редагування. Спеціальне редагування та його підвиди: літературне, наукове, літературно-художнє.

Видання, основні види, терміни і визначення.

Державний стандарт України ДСТУ 3017-95. Види видань за цільовим призначенням. Види видань за аналітико-синтетичним переробленням інформації. Види видань за інформаційними знаками. Види видань за матеріальною конструкцією. Види видань за обсягом. Види видань за складом основного тексту. Види видань за періодичністю. Види видань за структурою. Види неперіодичних видань за інформаційними ознаками. Види періодичних і продовжуваних видань.

Редакторська підготовка складових тексту: елементи тексту, довідково-пошуковий апарат видання, додатки, бібліографічні списки.

Загальна типологічна характеристика навчальних видань. Редакторський аналіз навчального видання. Процедура грифування та організація роботи редактора щодо експертизи навчальної літератури. Загальна методика роботи редактора з навчальними виданнями. Структурування змістової частини. Забезпечення належного навчально-методичного рівня тексту, а також взаємозв'язку текстового та ілюстративного матеріалів. Загальна типологічна характеристика довідкових видань. Головні типологічні вимоги до довідкових видань. Особливості побудови текстової частини словників, довідників, енциклопедій. Робота редактора над енциклопедією, словником, довідником.

Редакторська підготовка навчальних і довідкових, наукових і науково-популярних видань.

Типологічний ряд наукових видань. Наукові методи викладу текстового матеріалу. Ознайомлювальний, структурний, змістовий аспект роботи редактора з цим видом видань. Взаємозв'язок текстового й ілюстративного матеріалу. Типологічний ряд науково-популярних видань. Редакторські прийоми

популяризації тексту науково-популярних видань. Особливості дизайну та оформлення.

Література:

Базова:

1. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо. – К.: Книга, 2011.
2. Добровольський О.О., Хойнацький М.С. Підготовка оригіналів до видання: На допомогу авторів, рецензентів, редакторів, коректорів. – К.: Вища школа, 1991. – 111 с.
3. ДСТУ 3017-95. Видання. Основні види, терміни та визначення. – К.: Держстандарт України, 1995. – 50 с.
4. ДСТУ 3018-95. Видання. Поліграфічне виконання. Терміни та визначення. – К.: Держстандарт України, 1995. – 21 с.
5. Зелінська Н. Наукове книговидання в Україні: історія та сучасний стан. – Львів: Світ, 2002. – 268 с.
6. Мильчин А. Э. Методика редактирования текста. – М.: Книга, 1980. – 320 с.
7. Мильчин А. Э., Чельцова Л. К. Справочник издателя и автора. – М.: Олимп, 1999. – 688 с.
8. Партико З. В. Загальне редагування: нормативні основи. – Львів: Афіша, 2001. – 416 с.
9. Різун В. В. Літературне редагування. – К.: Либідь, 1996. – 240 с.
10. Тимошик М. С. Книга для автора, редактора, видавця: Практичний посібник. – К.: Наша культура і наука, 2005. – 560 с.
11. Український правопис / АН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Інститут української мови. — 4-е вид., випр. й доп. — К.: Наук. думка, 1993. — 240 с.
12. Черниш Н. Українська енциклопедична справа: історія розвитку, теоретичні засади підготовки видань. – Львів: Фенікс, 1998. – 92 с.

Додаткова література:

1. Видавнича справа та редагування в Україні: постаті і джерела (XIX - перша третина XX ст.): Навч. посібн. / За ред. Н. Зелінської. – Л.: Світ, 2003. – 612 с.
2. Закон України "Про видавничу справу" // Урядовий кур'єр. 1997.19 липня № 130-131.
3. Зелінська Н. Теоретичні засади роботи редактора над літературною формою твору (літературне опрацювання тексту). – К.: ІМКВО, 1989. – 76 с.
4. Іванченко Р. Г. Літературне редагування. – К.: Вища школа, 1983. – 368 с. (Репринтне перевидання 2003 р., Парламентське вид-во).
5. Капелюшний А. О. Стилїстика і редагування журналістських текстів. – Львів: ПАІС, 2003. – 344 с.
6. Капелюшний А. О. Типологія журналістських помилок. – Львів: ПАІС, 2000. – 68 с.
7. Капелюшний А.О. Стилїстика й редагування: Практичний словник-довідник журналіста. – Львів: ПАІС, 2002. – 576 с.
8. Конструкція книги: Навч. посібник для студ. полігр. спец. вищ. навч. закладів / С. Гавенко, Л. Кулік, М. Мартинюк. – Л.: Фенікс, 1999. – 134 с.
9. Крайнікова Т. С. Коректура: Підручник — К.: Наша наука і культура, 2004. – 252 с.

10. Мильчин А. Э. Культура издания, или Как не надо и как надо делать книги. – М.: Логос, 2002. – 224 с.
11. Мильчин А. Э. Издательский словарь-справочник. – М.: ОЛМА-Пресс, 2003.— 558 с.: ил.
12. Накорякова К. М. Методика редакторской оценки текста. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1970. – 27 с.
13. Непийвода Н. Сам собі редактор. Порадник з української мови. - К., 1996. - 260 с.
14. Огар Е. І. Українсько-російський та російсько-український словник-довідник з видавничої справи. – Львів: Палітра друку, 2002. – 224 с.
15. Памятная книга редактора. – М.: Книга, 1998. – 415 с.
16. Партико З. В. Комп'ютеризація видавничого процесу. – К.: Вища школа, 1996. – 208 с.
17. Пикок Дж. Издательское дело / Пер. с англ., 2-е изд., испр. и доп. — М.: Издательство ЭКОМ, 2002. – 424 с.: илл.
18. Пономарів О. Д. Культура слова: Мовностилістичні поради. – К.: Либідь, 1999. – 240 с.
19. Правові нормативні акти з видавничої справи: тематична збірка. – К., Книжкова палата України, 1998. – 46 с.
20. Редактирование отдельных видов литературы / Под ред. Н. М. Сикорского. – М.: Книга, 1987. – 397 с.
21. Різун В. В. Основи комп'ютерного набору і коректури: Підручник. – К.: Либідь, 1993. – 172 с.
22. Різун В. В., Мамалига А. І., Феллер М. Д. Нариси про текст: Теоретичні питання комунікації і тексту. – К.: Київ. ун-т, 1998. – 336 с.

3.2. З дисципліни «Спецкурс з редагування науково-технічної та науково-популярної літератури»

Головною метою дисципліни є підготовка висококваліфікованих фахівців, які могли б шляхом формування теоретичних знань та практичних умінь, поглибленого вивчення наукових підходів, опанування студентами необхідних теоретичних основ, методики і практичних навичок щодо редагування видань відповідної тематики.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

- особливості редагування науково-технічної та науково-популярної літератури;
- потреби в рецензуванні та фаховому коментуванні науково-технічної та науково-популярної інформації;
- сучасний стан і перспективи галузі науково-технічної та науково-популярної літератури в Україні та світі;
- специфіку позиціонування науково-технічної та науково-популярної інформації в періодичних і неперіодичних виданнях та мережі інтернет;
- основні правила та норми, необхідні для редагування науково-технічної та науково-популярної літератури;
- принципи роботи редактора з авторським оригіналом упродовж редакційно-видавничого процесу.

Студент повинен **вміти**:

- редагувати тексти науково-технічної та науково-популярної літератури, враховуючи необхідні правила та норми;
- працювати з авторськими оригіналами науково-технічних і науково-популярних текстів на всіх редакційних етапах;
- добирати й оцінювати фахово ілюстративний матеріал, необхідний для супроводу науково-технічних і науково-популярних текстів;
- застосовувати редагування науково-технічної та науково-популярної літератури, враховуючи особливості сприйняття інформації цільовою аудиторією;
- одержувати дані й аналізувати вплив, який здійснює науково-технічна та науково-популярна література в межах цільової аудиторії.

Сутність і зміст редагування науково-технічної та науково-популярної літератури.

Поняття «редагування науково-технічної та науково-популярної літератури». Завдання редактора науково-технічної та науково-популярної літератури. Поняття редакторського аналізу науково-технічних і науково-популярних текстів. Специфіка редакторського аналізу та редагування науково-технічних і науково-популярних текстів. Уявлення про загальне та спеціальне редагування науково-технічних і науково-популярних текстів. Основні складові літературного, наукового та літературно-художнього редагування науково-технічних і науково-популярних текстів

Тексти науково-технічної та науково-популярної літератури: види, структура, вимоги до написання.

Типологія та характеристики науково-технічних і науково-популярних текстів. Вимоги до науково-технічних і науково-популярних текстів: актуальність, мета, завдання. Відповідність змісту науково-технічних і науково-популярних текстів поставленим завданням. Логічні основи редагування науково-технічних і науково-популярних текстів.

Етапність редагування науково-технічної та науково-популярної літератури.

Перше (наскрізне) читання науково-технічних і науково-популярних текстів. Аспекти комплектності науково-технічних і науково-популярних текстових оригіналів. Уявлення про заголовки науково-технічних і науково-популярних текстів. Уніфікація структури науково-технічних і науково-популярних статей. Робота із вступною та заключною частинами науково-технічних і науково-популярних текстів.

Аспекти редагування перекладів науково-технічної та науково-популярної літератури.

Поняття «редагування перекладів науково-технічної та науково-популярної літератури». Залежність редакторської роботи над перекладом від призначення тексту. Сутність авторського, авторизованого, адаптованого та підрядкового

перекладів науково-технічної та науково-популярної літератури. Особливості наукового, публіцистичного, технічного та художнього перекладів науково-технічної та науково-популярної літератури. Поняття «перекладацька трансформація». Перестановка, заміна, додавання, упущення в роботі над перекладом науково-технічної та науково-популярної літератури. Допоміжна частина видання як засіб передачі лексики, яку неможливо перекласти.

Редакційно-видавничий процес у системі підготовки науково-технічних і науково-популярних текстів до публікації.

Труднощі перекладу та способи подолання в роботі над перекладами науково-технічної та науково-популярної літератури. Онлайн-перекладачі та електронні словники в практиці редагування перекладів науково-технічної та науково-популярної літератури. Вади машинного перекладу; засоби виявлення та уникнення помилок. Поняття «якість перекладу». Формальні та кількісні характеристики якісного перекладу. Правописні норми української мови в передачі авторських неологізмів. Методи та практика пошуку перекладного твору. Бестселери як один із критеріїв добору твору для перекладу.

Література:

Базова:

1. Виды научно-технического перевода: общая характеристика функции основного требования: Метод. пособие. – М.: ВЦП, 1988. – 148 с.
2. Карабан В. Переклад наукової і технічної літератури: у 2 т. / В. Карабан. – Харків, 2001. – 224 с.
3. Тріщук О. В. Науково-інформаційний дискурс як соціокомунікативне явище : монографія / О. В. Тріщук. — К. : НТУУ «КПІ», 2009. – 392 с.
4. Тріщук О. В. Редагування науково-інформаційного тексту : підручник / О. В. Тріщук. — К.: НТУУ «КПІ», 2013. – 248 с.

Додаткова література:

1. Водолазька С. Типологічна характеристика перевидань/ С. Водолазька. // Наукові записки Інституту журналістики. Т. 40, 2010. – 224 с.
2. Основи перекладу: граматичні та лексичні аспекти : Навч.посіб. / В.К.Шпак, Л.П.Дегтярьова, І.І.Могілей, Т.М.Колодич; За ред. В.К.Шпака. – 2-е вид.,стер. – К. : Знання, 2007. – 310 с.
3. Редакторская подготовка изданий : учебник / С. Г. Антонова, В. И. Васильев, И. А. Жарков, О. В. Коланькова, Б. В. Ленский, Н. З. Рябинина, В. И. Соловьев ; под общ. ред. С. Г. Антоновой. — М. : Издательство МГУП, 2002. – 468 с.
4. Тимошик М. Книга для автора, редактора, видавця / М. Тимошик. – К.: Наша культура і наука, 2005. – 424 с.

3.3 З дисципліни «Редагування навчальної і довідкової літератури».

Курс «Редагування навчальної і довідкової літератури» покликаний формувати навичок редакторського аналізу різних видів видань та вміння орієнтуватися в сучасному видавничому процесі. Головне завдання курсу полягає в узагальненні та систематизації здобутих знань, забезпеченні ґрунтовного оволодіння студентами методами і прийомами редакторської роботи з текстами навчальних і довідкових видань, їх тематичною і композиційною структурою, фактологічним матеріалом, мовою і стилем відповідно до чинних норм.

Студент повинен знати:

- особливості роботи редактора на всіх етапах редакційно-видавничого процесу;
- види редагування;
- методику редагування;
- особливості редакторської підготовки складових тексту;
- особливості редагування текстів за допомогою комп'ютерних програм;
- особливості редагування різних видів видань.

Вимоги до умінь і навичок студентів.

Студент повинен вміти:

- зробити редакторський аналіз авторського оригіналу;
- редагувати різні види видань;
- володіти комп'ютерними засобами редагування різних видів текстів;
- опрацювати всі варіанти версток;
- створити й відредагувати весь заголовковий комплекс видання;
- правильно оформляти бібліографію видань;
- пройти процедуру отримання відповідного грифу на майбутнє видання;
- виконати редакторську роботу з перевидання та з перекладу видання;
- підготувати оригінал-макет видання для його поліграфічного відтворення.

Основні види видань. Типологічна характеристика навчальних та довідкових видань.

Державний стандарт України ДСТУ 3017-95. Види видань за цільовим призначенням, аналітико-синтетичним переробленням інформації, матеріальною конструкцією, інформаційними знаками, за обсягом, за складом основного тексту, за періодичністю, структурою. Загальна типологічна характеристика навчальних видань. Грифування. Загальна типологічна характеристика навчальних, довідкових видань. Головні типологічні вимоги до навчальних, довідкових видань. Особливості побудови текстової частини підручників, навчальних помсбників, словників, довідників, енциклопедій.

Опрацювання державних стандартів у видавничій галузі (ДСТУ 3017-95).

Опрацювання державних стандартів у видавничій галузі (ДСТУ 3017-95). Опрацювання правил складання бібліографічного опису, згідно ДСТУ ГОСТ 7.1:2006, на матеріалі навчальних видань. Застосування ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 для складання бібліографічного опису довідкових видань.

Редакторський аналіз навчальних та довідкових видань. Редакторська підготовка словників, довідників, енциклопедій.

Структура навчальної літератури. Сутність та послідовність редакторського аналізу. Структурування змістової частини. Особливості аналізу навчальних видань, побудови текстової частини підручників, навчальних посібників. Особливості аналізу довідкових видань. Побудова словників, довідників, енциклопедій. Особливості побудови текстової частини словників, довідників. Робота редактора над словником, довідником. Різновиди колонтитулів, вимоги та правила їхнього оформлення. Вимоги до складання типових статей. Особливості побудови текстової частини енциклопедій. Робота редактора над енциклопедією. Зародження і розвиток енциклопедичного книговидання у світі та в Україні.

Заголовковий комплекс видання. Виділення, графічна форма тексту. Елементи для уніфікації.

Заголовковий комплекс видання: різновиди заголовків, правила їхнього оформлення. Поняття про елементи тексту: виділення, переліки, скорочення, елементи для уніфікації тощо. Різновиди виділень: шрифтові і не шрифтові виділення, їхня роль у виданні. Правила оформлення елементів для уніфікації.

Пошукові та пояснювальні компоненти видання. Зміст, покажчики, колонтитули, передмова, примітки, коментарі, додатки.

Поняття про довідково-пошуковий апарат видання: зміст, покажчики, колонтитули. Правила складання змісту, поняття про робочий зміст. Правила складання іменних і предметних покажчиків. Правила оформлення колонтитулів. Довідково-пояснювальний апарат видання: передмова, коментарі, примітки, додатки. Правила оформлення внутрітекстових, посторінкових і прикінцевих приміток і коментарів.

Правила оформлення цитування, покажчиків, приміток, коментарів.

Редакційно-видавничий процес підготовки навчальної літератури. Порядок підготовки та видання підручників і навчальних посібників для вищих закладів освіти. Загальні вимоги до цитування. Правила оформлення цитат, внутрішньотекстових, посторінкових і прикінцевих приміток і коментарів.

Література:

Базова

1. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання : (ГОСТ 7.1—2003, ІДТ) : ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. — Чинний з 2007.07.01. — К. : Держспоживстандарт України, 2007. — 47 с. — (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи) (Національний стандарт України).
2. ДСТУ 3017-95. Видання. Основні види, терміни та визначення. — К. : Держстандарт України, 1995. — 50 с.
3. Зелінська Н. Наукове книговидання в Україні: історія та сучасний стан. — Львів : Світ, 2002. — 268 с.
4. Мильчин А. Э., Чельцова Л. К. Справочник издателя и автора. — М. : Олимп, 1999. — 688 с.

5. Партико З. В. Загальне редагування: нормативні основи : навч. пос. – Л. : ВФ Афіша, 2006. – 416 с.
6. Серажим К. С. Літературне редагування : навч.-метод. пос. – К. : Паливода А. В., 2012. – 142 с.
7. Тимошик М. С. Книга для автора, редактора, видавця : практ. пос. – К. : Наша культура і наука, 2006. – 560 с.
8. Тимошик М. С. Редакторський аналіз : завдання, зміст, логічні засади. – К. : КНУКІМ, 2012. – 32 с. – (Серія “Теорія та історія видавничої справи і редагування”. – Вип. 4).
9. Український правопис / НАН України, Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні; Інститут української мови. — К. : Наук. думка, 2007. — 288 с.
10. Черниш Н. Українська енциклопедична справа: історія розвитку, теоретичні засади підготовки видань. – Л. : Фенікс, 1998. – 92 с.

Додаткова література:

1. Антисуржик / за ред. О. Сербенської. – Л. : Світ, 1994. – 154 с.
2. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо. – К. : Книга, 2011. – 251 с.
3. Бабич Н.Д. Основи культури мовлення. – Л. : Світ, 1993. – 232 с.
4. Былинский К. И., Розенталь Д. Э. Литературное редактирование. – 2-е изд. – М. : Искусство, 1961. – 354 с.
5. Валуєнко Б. В. Архітектура книги. – К. : Мистецтво, 1976. – 212 с., іл.
6. Василишин Д. В. Рекомендації зі складання й оформлення списку використаних джерел і літератури / Д. В. Василишин, О. М. Василишин. – Л. : Укр. акад. друкарства, 2008. – 168 с.
7. Видавець майбутнього: маркетинг і менеджмент у видавництві / Г. Бем, Й. Вернер, Г. Гордт, Г. Шульг. – К. : Основи, 1994. – 176 с.
8. Видавнича справа та редагування в Україні: постаті і джерела (XIX - перша третина XX ст.) : навч. пос. / за ред. Н. Зелінської. – Л. : Світ, 2003. – 612 с.
9. Громик Ю. В. Український правопис : навч. пос. – Київ : Центр учбової літератури, 2013. – 140 с.
10. ДСТУ 3018-95. Видання. Поліграфічне виконання. Терміни та визначення. – К. : Держстандарт України, 1995. – 21 с.
11. ДСТУ ГОСТ 4861:2007. Видання. Вихідні відомості. – К. : Держспоживстандарт України, 2009. – 50 с.
12. Добровольський О. О. Підготовка оригіналів до видання: на допомогу авторові, рецензентові, редакторові, коректорові / О. О. Добровольський, М. С. Хойнацький. – К. : Вища школа, 1991. – 111 с.
13. Закон України "Про видавничу справу" // Урядовий кур'єр. – 1997. – 19 липня. – № 130-131.
14. Зелінська Н. Теоретичні засади роботи редактора над літературною формою твору (літературне опрацювання тексту). – К. : ІМКВО, 1989. – 76 с.
15. Іванченко Р. Г. Літературне редагування. – К. : Вища школа, 1983. – 368 с.
16. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації : навч. пос. – Вид 2-ге., випр. і допов. – Л. : ПАІС, 2009. – 431 с.

17. Капелюшний А. О. Стилiстика i редагування журналістських текстiв. – Л. : ПАІС, 2003. – 344 с.
18. Капелюшний А.О. Стилiстика й редагування: практичний словник-довiдник журналіста. – Л. : ПАІС, 2002. – 576 с.
19. Капелюшний А. О. Типологія журналістських помилок. – Л. : ПАІС, 2000. – 68 с.
20. Конструкція книги : навч. пос. для студ. полігр. спец. вищ. навч. закладiв / С. Гавенко, Л. Кулік, М. Мартинюк. – Л. : Фенікс, 1999. – 134 с.
21. Крайнікова Т. С. Коректура : підручник. – К. : Наша наука i культура, 2004. – 252 с.
22. Мильчин А. Э. Издательский словарь-справочник. – М. : ОЛМА-Пресс, 2003. – 558 с.: ил.
23. Мильчин А. Э. Культура издания, или Как не надо и как надо делать книги. – М. : Логос, 2002. – 224 с.
24. Мильчин А. Э. Методика редактирования текста. – М. : Книга, 1980. – 320 с.
25. Накорякова К. М. Методика редакторской оценки текста. – М. : Изд-во Моск. ун-та, 1970. – 27 с.
26. Непийвода Н. Сам собі редактор. Порадник з української мови / Н. Ф. Непийвода ; за ред. І. І. Осташа. – К. : Українська книга, 1998. – 238 с.
27. Огар Е. І. Українсько-російський та російсько-український словник-довiдник з видавничої справи. – Львів : Палітра друку, 2002. – 224 с.
28. Памятная книга редактора / В.А. Абрамов и др. ; сост. А. Э. Мильчин. – Изд. 2-е, испр., переработ. – М. : Книга, 1998. – 415 с.
29. Партико З. В. Комп'ютеризація видавничого процесу. – К.: Вища школа, 1996. – 208 с.
30. Партико З. В. Словник видавничих термінів / З. В. Партико. — Запоріжжя : КПУ, 2013. — 68 с.
31. Пикок Дж. Издательское дело / Пер. с англ. – 2-е изд., испр. и доп. — М. : Издательство ЭКОМ, 2002. – 424 с.: илл.
32. Пономарів О. Д. Культура слова: Мовностилістичні поради. – К. : Либідь, 1999. – 240 с.
33. Правові нормативні акти з видавничої справи : тематична збірка. – К. : Книжкова палата України, 1998. – 46 с.
34. Редактирование отдельных видов литературы / под ред. Н. М. Сикорского. – М. : Книга, 1987. – 397 с.
35. Різун В. В. Літературне редагування. – К. : Либідь, 1996. – 240 с.
36. Різун В. В., Мамалига А. І., Феллер М. Д. Нариси про текст : теоретичні питання комунікації i тексту. – К. : Київ. ун-т, 1998. – 336 с.
37. Різун В. В. Основи комп'ютерного набору i коректури : підручник. – К. : Либідь, 1993. – 172 с.
38. Романюк М. Загальна i спеціальна бібліографія : навч. пос. – Львів, 2002. – 112 с.
39. Сикорский Н. М. Теория и практика редактирования. – М. : Высшая школа, 1980. – 328 с.
40. Сміт Д. К. Посiбник книговидавця / пер. з англ. В. Звиняцьковського. – К. : Любiть Україну, 1999. – 144 с.
41. Справочная книга редактора и корректора: Редакционно-техническое оформление издания. – М. : Книга, 1985. – 244 с.

42. Технологія набору та верстки : навч. посіб. / Д. В. Васишин, О. М. Васишин ; за ред. О. В. Мельникова ; рец. : О. М. Величко, М. С. Антоник, Ю. Ц. Жидецький. – Л. : Укр. акад. друкарства, 2011. – 272 с.
43. Тимошик М. С. Видавнича справа та редагування : курс лекцій : у 2-х ч. / за ред. В. В. Різуна. – К. : Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, 2002. – 98 с.
44. Феллер М. Д., Довідник коректора / М. Д. Феллер, І. С. Квітко, М. Г. Шевченко. – Х. : Ред.-вид. відділ Кн. палати УРСР, 1972. – 408 с.
45. Феллер М. Д. Эффективность сообщения и литературный аспект редактирования. – Л. : Вища школа, 1978. – 193 с.
46. Хойнацький М. С. Основи стандартизації і використання стандартів у видавництві : навч. посібник / За ред. В. П. Тараника. – К. : Вища шк., 1993. – 151 с.
47. Шевченко В. Художньо-технічне редагування : тексти лекцій. – К. : Видавничо-поліграфічний центр Київський університет, 2005. – 254 с.
48. Энциклопедия книжного дела / Ю. Ф. Майсурадзе, А. Э. Мильчин, Э. П. Гаврилов и др. – М. : Юристъ, 1998. – 536 с.

Орієнтовні питання з дисциплін, винесених на атестацію

1. Об'єкт і предмет редагування. Мета й завдання редагування. Аспекти редагування.
2. Борис Грінченко як редактор.
3. Поняття про методологічну базу, методи редагування.
4. Загальна типологічна характеристика навчальних видань. Редакторська підготовка навчальних видань.
5. Видавнича структура авторського оригіналу.
6. Загальна типологічна характеристика довідкових видань. Редакторська підготовка довідкових видань.
7. Службовий апарат видання.
8. Загальна типологічна характеристика наукових видань. Редакторська підготовка наукових видань.
9. Довідково-пошуковий апарат видання: зміст, покажчики, колонтитули.
10. Загальна типологічна характеристика науково-популярних видань. Редакторська підготовка науково-популярних видань.
11. Довідково-пояснювальний апарат видання: передмова, коментарі, примітки, додатки.
12. Досвід видатних українських редакторів кінця XIX століття – початку XX століття.
13. Бібліографічний апарат видання, сучасні правила бібліографічного опису.
14. Загальна характеристика книговидання на початку XX століття.
15. Поняття редакційної норми. Види норм.
16. Редагування в добу друкарства: поява друкарства в Україні, діяльність перших друкарень.
17. Зафіксовані й незафіксовані норми. Об'єктивні й суб'єктивні норми. Загальні й галузеві норми. Встановлені і невстановлені норми.
18. Видавнича справа XIX століття.
19. Загальна класифікація помилок.
20. Книговидання в сучасній Україні: стан та перспективи.

21. Методи контролю в редагуванні.
22. Редакторська справа в Україні за радянської доби: ідеологічний та творчий аспекти.
23. Класифікація методів виправлення.
24. Редакторська підготовка газетних та журнальних видань.
25. Особливості редагування на різних етапах видавничого процесу.
26. Редакторська підготовка перекладів.
27. Інформаційні норми редагування.
28. Особливості редагування текстів для дошкільнят і молодших школярів.
29. Соціальні норми редагування: юридичні, етичні, естетичні, політичні, релігійні.
30. Редакторська підготовка навчального посібника.
31. Композиційні норми редагування.
32. Редакторська підготовка наукової статті.
33. Види композиції повідомлення. Особливості роботи редактора над композицією.
34. Редакторська підготовка підручника.
35. Логічні й психолінгвістичні норми редагування.
36. Основні характеристики шрифту.
37. Лінгвістичні норми редагування.
38. Редакторська підготовка монографії.
39. Лінгвістичні норми редагування.
40. Редакторська підготовка монографії.
41. Поліграфічні норми редагування.
42. Редакторська підготовка електронного видання.
43. Композиція заголовного комплексу. Рубрикація видання.
44. Редакторська підготовка словника.
45. Види видань згідно з держстандартом. Класифікація видань за цільовим призначенням.
46. Редакторська підготовка перевидань.

47. Поняття коректури. Коректурні знаки.
48. Шрифтові виділення елементів тексту.
49. Поняття про структуру об'єкта редагування.
50. Нешрифтові виділення елементів тексту.
51. Редакторські професії та фахові вимоги до них.
52. Вимоги до оформлення макета анотованої каталожної картки.
53. Редакційно-видавничий процес як сукупність професійних дій.
54. Лексичний рівень редагування тексту: труднощі, типові помилки.
55. Загальна характеристика редакторського аналізу видання.
56. Синтаксичний рівень редагування тексту: труднощі, типові помилки.
57. Ілюстрації, таблиці, формули: їхні види та компоненти. Вимоги до оформлення цих елементів видання.
58. Вихідні відомості видання на початкових та прикінцевих сторінках.
59. Національні і міжнародні видавничі стандарти.
60. Вимоги до оформлення цитат.